

Бе пак една ветровита мартенска нощ, в която вихрите сякаш искаха да дигнат покривите на къщите. С дълъг писък вятърът се блъскаше в комините и разтреперваше вратите и прозорците. Под сенките на трепкащото кандило, в една полу'ъмна стая на широкия Асеновски дом, двама души стоят пред тежка раздяла.

За втори път хаджи Димитър се навеждаше да целуне ръка на майка си, просейки благословията ѝ. Ала тази силна жена, тази корава българка нямаше сили да се раздели и с последното си мъжко чедо.

Мъжът ѝ, заедно с двамата най-млади синозе Георги и Тодор, лежах вече от два месеца оковани в затвора. Двамата ѝ по-големите синове, Кръстю и Янаки, бяха умрели съвсем млади от турски тегла, най-големият Христо и четвъртият Петър бяха отишли в Крит, да водят война за вяра, срещу турците. И от десет години никой не бе чул нищо за тях... А сега Димитър, любимецът на баща и майка, най-свидното ѝ чедо, и то искаше да напусне дом, бащиния и да поеме тежкия друм на хайдутството. Старата майка оставаше само с трите си дъщери: Тяна, Бойка и Ангелина.

Беше велики петък. Всеки бързаше да се прибере в дома си и да се готви да посрещне светлия празник. Само хаджи Маринка се готвеше да откъсне от сърцето си и своята последна надежда.

Тя въздъхна дълбоко, наведе се, прекръсти Димитра и го целуна по челото.

— Бсже, закрилай го във всяка беда...

Синът вдигна очи, сякаш искаше да запечати в паметта си образа на майката, която може би никога нямаше да види повече.

— Прости ми, ако някога съм те огорчил с нещо. Майко! Аз не отивам по печалба. Отивам да се боря за свободата на нашия народ. Отивам да оти'ястя за Кръстю и Янаки... За Христо и Петър... за Георги и Тодор... За татка.

Мълчалив стон задави гласа на буйния внук. Той извърна ли-